

58 7 11/6 202

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVII. évfolyam.

1902. December.

12. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

II. évfolyam. — 12. szám.

Legolcsóbb hirdetés!

a „MÉHÉSZETI KÖZLÖNY“-ben:

Garmond-soronként: 16 fillér.

Egész oldal (187 □ cm)

egyszeri hirdetése: . 6 kor. — fill.

Féloldal   »   »   . 3 kor. 20 fill.

Negyed-oldal   »   »   . 1 kor. 60 fill.

Egyesületi tagoknak és féléves hirdetőknél 20%-kal,
egész-éves hirdetőknél 25%-kal olcsóbb.

Kis-hirdetés félhasábos soronként 16 fillér. Egyesületi tagoknak 2 sorig ingyen

A hirdetési díjak előre beküldendők.

Hirdetéseket elvállal:

a **MÉHÉSZETI KÖZLÖNY** kiadóhivatala

Kolozsvártt, Bástya-útcza 2.

Megrendelések alkalmával a Méhészeti Közlönyre való hivatkozást kérjük.

Előfizetési fölhívás

a mélyen tisztelt méhészközönséghez

a „Méz a háztartásban“

czimű könyvre, melyet alúírt. mint *szakértő cukrásziparos és méhész*, több évi gyakorlatból nyert tapasztalat után írtam. *Tartalma*: Mézzel készített tésztaemlék, csemege-sütemények, gyümölcs befőttek, marmaládok (lekvár), szörpök, kocsonyák, borok, likőrök, sat. készítési módjának leírása; valamint a viasznak, mint háziszernek és a méznek, mint gyógyszernek a használata, sat.

A könyvbenn tárgyalt módok szerint készült, most említett **élelmi czikkeimet és italaimat** a német, osztrák és magyar méhészek temesvári 47. vándorgyűlésével kapcsolatos méhészeti kiállítás bírálóbizottsága **ezüstéremmel és 40 korona jutalomdíjjal tüntette ki**

A könyv ára bérmentve 2 korona.

Az előfizetési összegnek *folyó hónap végeig* hozzám leendő szives be-
küldését kérem, mert a **könyvet csak a megrendelt számban** nyomattatom

Kiváló tisztelettel:

nemesszegi NEMESSZEGHY KÁLMÁN,

nyug. rendőrkapitány,
cukrásziparos és méhész

Komáromban.

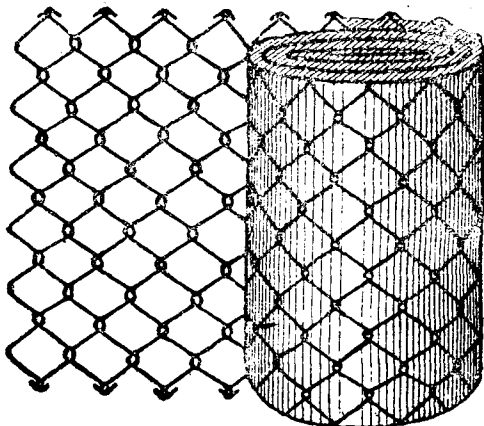
Milleniumi nagy bronz-, sa'zburgi és temesvári ezüst- és osztrák állami
bronzéremmel kitüntetelve.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony-szövet-fonal és szitaáru-gyára KOLOZSVÁRTT,
Egyetem-útca 12. Telefon: 439. 7—12

Ajánlja minden, e szakmába
vágó munkáját, úgymint: ker-
tek, sirhelyek, sat. bekerítésé-
hez való **gépfonatait**; major-
sági udvarok **fonattal való be-
vonását**; pincze, padlás, felső-
világossági, magtár- és élés-
kamra-ablakok **rostélyzatát**;
áthányó-rostákat szér, kocsz,
kavics válogatásához; **szikra-
fogókat** gépekhez, zöldre fes-
tett **légy-szövetet**; **szelelő-és
lóhere-rostákat**; **Backer-féle
rostákat** és egyébféle használa-
trá **vas- réz- és czinszöve-
teket**; **Kruppa-sodrony-
szegélyzeteket** különféle minták-
ban; **fakeretbe foglalt rostákat**
és **szitákat**; **ruganyos ágybe-
téseket** (matracz); **sodrony-
lábtörlőket**. —

**Aczél-tűskés sodrony kertek, delelők, sat bevo-
násához.** Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók.

Hazai gyáripár Kolozsvártt, Malom útca 28. szám.

A legjobb minőségű

Parkett-ből,

mely gösszel van kifősve és kissáritva, nagy készletet tartok kicsiny és nagy alakban. E parkett nedves

lakásba, aszfaltba, valamint már kész padlókra rakva, kitünő minőségénél fogva fölötte alkalmas. — Ezenkívül raktáron tartok legjobb minőségű különböző **kissáritott anyagokat, melyekből a legszebb kivitelben készítek templomi díszmunkákat, oltárokat, szószékeket.**

Továbbá: **ajtó-, ablak- és iskolai berendezéseket.**

Építkezésnél minden e szakmába vágó munkát, kapukat, szoba-butorokat, boltberendezéseket, portálékat tartás anyagból a legjobb és legszebb kivitelben. — Vidéki megkeresésre azonnal pontos és részletes fölvilágosítással szolgálók

2-12

B. BAK LAJOS, műasztalos.

Ki akar

ságban, 16 koronától följebb, fölül, v. alul hajtó szerkezettel, lépfődelező eszközöket, viaszolvasztót, továbbá fából, v. szalmából minden rendszerben készült kaptárokat, méhészsipkát, kesztyűt, füstölőgépet, lépkést, keretfogó, rajfogó-készüléket, főcskendőt, anyásító-készülékeket, etetőedényeket, zárórácsot, tolókkákat, keretszögező-gépet, távolsági kengyeleket, v. horgokat, szalmavánkosokat, méhésztűt, mézesüvegeket, méhészkönyveket, stb. ?

Annak meg kell

előbb hozatnia ingyen az illusztrált és a havi emlékezetekkel ellátott **Simmich-féle árjegyzéket**, mely egyúttal különleges prospektus a **Simmich-féle szalma-népkaptárokról, mézpörgetőkről, etető-készülékekről**, sat., s mely az **egyedül-gyártásra** átvett, szabadalmazott és a legnagyobb eredménnyel alkalmazott, s felelősség mellett tiszta méhviaszból készült **Alfoncus-féle mülépről** is — kilója 480 kor., 3¹/₂ kgr. 1620 kor. — közöl ismertetést. Az egész mülép biztos beragasztásának módjáról minden küldeményhez nyomtatott utasítást csatolok.

11-12

SIMMICH F. első osztr.-sziléziai kereskedelmi méhtelege **Jauernig-ban** (Osztr.-Szilézia).

A legmagasabb állami érmekkel és miniszteri dicsérő-oklevelekkel, stb. kitüntétve

Tűzmentes pénzszekrények.

REMÉNYIK VICTOR

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FÓTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbűtorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **műlep**, **javitott mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, heretfogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzók- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül fölhivom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyalt-gépeket, ruhamangorló és facsaró gépeket, kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccabezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközölöm.

Kiváló tisztelettel

Reményik Victor.

11—12

Ló- és marhanyíró-ollók.

Nyomatott Gámán J. örökösénél Kolozsvárt. (Kossuth

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1.-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., körí tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Biró Gyula, tanítóképző-intézeti tanár, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár, Esterházy-útcza 21. sz. címzendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének Kolozsvár, Bástya-útcza 2.” címzendők.

Közleményeink utánnyomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el.

Felelős szerkesztő: Szentgyörgyi Lajos. Főmunkatárs: Nagy János.

Meghívó.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tisztelt tagjait értesítjük,, hogy igazgató-választmányunk november 29.-én tartott ülésének határozatából az egyesület évi közgyűlését 1903. évi január 25.-én vasárnap délután 3 órakor, elnökségi irodánkban (Deák Ferencz-útcza, kereskedelmi és iparkamara) tartja meg; melyre egyesületünk minden rendű és rangú tagját tisztelettel meghívjuk és kérjük szíves megjelenését.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. A főtitkár évi jelentése az igazgató-választmány ténykedéséről.

3. Az 1902. évi számadások megvizsgálása.

4. Az 1903. évi költségelőirányzat jóváhagyása.

5. Az új alapszabályok előterjesztése.

6. Tisztviselők és igazgató-választmányi tagok pótló választása.

7. Indítványok.*

Kolozsvártt, 1902. évi november 29.-én.

Báró Jósika Gábor,
egyesületi elnök.

Szentgyörgyi Lajos,
főtitkár.

* Az esetleges indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal a főtitkárnál írásban benyújtandók.

Fejedelmi elismerés.

Ambrózy Béla báró nagybirtokos, csász. és kir. kamarás, a Ferencz József-rend középkeresztese, a Lipót- és vaskoronarend tulajdonosa, a földművelésügyi miniszter méhészeti szaktanácsadója, hazai méhtenyésztésünk fejlesztése körül szerzett kiváló nagyérdemeinek jutalmául ismét fejedelmi kitüntetésben részesült. Ő fölsége a király, legmagasabb elismerésének jeléül a Ferencz-József-rend középkeresztjéhez a csillagot adományozta a báró úrnak.

A fejedelmi kitüntetés fényének a báró úr ő méltósága ritka erényeire való áradása alkalmából, mikor a magyar méhészek egész egyeteme bensőséggel üdvözölte nagymesterét, vezérét, a lelki ünneplésben mi is szívünk mélyén ápolt tiszteletünk, s hálánk hódolatával és azzal a meleg kívánsággal veszünk részt, hogy a királyi elismerés tündöklő csillaga hosszú, boldog életre szórjon ragyogó fényt!

Kitüntetés.

A királyi fölség *Binder Iván*, országos méhészegyesületi titkárnak a méhtenyésztés terén szerzett érdemeiért a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

A fejedelmi kegy méltó munkásságot jutalmazott elismerésével. Binder Iván úr fáradhatatlan művelője méhészettünknek, melynek előbbrevitelében lankadatlan buzgalmat és rendkívüli tevékenységet fejt ki; ahol tenni, dolgozni kell, a legelső egyike mindig ő. A hazai méhészeti ügyének mindenirányú fölkarolásában és fejlesztésében, különösen pedig abban, hogy mézünknek a külföldön keresettségét biztosított, ritka szép eredményeket ért el.

Jól megérdemelt kitüntetéséhez örömmel és szívből gratulálunk.

Előléptetés.

A földművelésügyi magy. kir. miniszter *Kovács Antal*, országos méhtenyésztési felügyelőt magasabb fizetési osztályba léptette elő.

A fáradhatatlan munkáságnak, a hivatás ügyszerető, lelkiismeretes betöltésének és a buzgó tevékenység szép sikereinek méltánylása alkalmából, örömmel és azzal a kívánsággal üdvözöljük a felügyelő urat, hogy máris jól kiérdemelt legközelebbi előléptetése is minél előbb bekövetkezzék

Kinevezés.

A földművelésügyi magy. kir. miniszter *Domby Főzsefet* az országos méhtenyésztési felügyelőséghez méhészeti segéddé nevezte ki.

Domby úr már évek óta működik dicséretes odaadással a felügyelőségnél; arravalóságának és kinevezésre méltó érdemességének fölsőbb helyen is végre bekövetkezett elismeréséhez örömmel gratulálunk.

Fölvívás.

Szomorúan panaszoljuk, hogy Közlönyünknek most már a negyedik számában kérjük — eddigelé csaknem eredménytelenül — tisztelt méhésztársainkat: sziveskednének idei méhészkedésük eredményéről, méhtörzseik és a rajok számáról, valamint termelt mézük mennyiségéről szerkesztőségünket levelezőlapon *sürgősen* értesíteni.

Igaz ugyan, hogy kérésünket már augusztus óta jelezzük »sürgős«-nek, de mivel tisztelt tagtársainknak — *sajnos!* — csak nagyon elenyésző csekély száma érdekesítette azt szives meghallgatásra, nekünk pedig az eredményeket tudnunk kellene: még egyszer és utóljára kérjük azok becses megszólalását, akik eddig hallgattak.

A kérésünket ám csak innét-onnét elvétele méltányló tisztelt méhésztársak szives készségeért pedig ezúton nyilvánítjuk hálás köszönetünket.

A szerkesztőség.

Útmutatás a kezdő méhésztárs számára.

(December.)

Miként a méhek viselkedéséből sejtve, lapunkban előre jeleztük, már novemberben oly keményre vált a tél, aminő rendszerint csak januáriusban szokott lenni. Havazást ritka helyről hoz ugyan a hír, de a hőmérő állandóan annyira lent kotorászott, hogy a tartós kemény hideg nemcsak a lomhábban hömpölygő alföldi folyókat, de a fürgébb hegyvidéki vizeket is megnyergelte.

Ám azért a legkevésbé sém lehet okunk panaszra, aggodalomnak éppenséggel nincs helye — méhészeti szempontból. A jó melegtartó kaptárban télire megfelelő módon elgondozott, vala-

mint a téli köpenynyel burkolt kasokban lakó elég népes, erős és mézkészletben hiányt nem szenvedő családok — föltéve, hogy nyugalmaikat semmi sem zavarja — az ilyen időben nagyon jól érzik magukat. Hiszen zivatarról sehonnét sem hallottunk, még zordon, szeles időről sem panaszkodhatunk, sőt havazást is ritka vidékről jeleznek; mogorva, haragos időnk még nem volt. Pedig tudjuk, hogy a kemény, de csöndes hideg — a melegtartó jó lakásban — nemhogy ártana a méheknek, sőt jövő évi tenyészésük annál sikeresebbnek ígérkezik.

Éppen azért, mivel viharok még nem dúltak, sőt szeles idő sem igen járt és mert fiasítás most éppenséggel nincs a kaptárokban, azok, akik a télifészek takaróinak a berakását eddig halogatták, semmit sem mulasztottak. Csapadékképződésre most még kevés szüksége van a családnak, fiasítást táplálnia nem kell, méze még nem cukrosodott meg annyira, hogy csekélyke érlelmi szűkségletét a méz föloldása nélkül is ki ne elégíthetné és ha szüksége lenne is e végből csapadéokra, könnyen fejleszt akkora meleget, hogy lakásában annyi pára képződés támadjon, melynek lecsapódásából tápláléka fölhígítására elég nedvességet szedhessen össze.

A méhcsaládnak téli belső takarókkal — hogy úgy mondjam — túlságosan elfojtott télifészkeiben, amikor ilyen csöndes idő jár, hamar penészt fognak a lépek, s nemcsak építményében és méze esetleges megromlásában szenved kárt, de lakásának légköre is romlott lesz.

Másfelől pedig az is megtörténhet, hogy a túlságosan melegen telelő család — kivált, ha csöndes az időjárás — megindítja a fiasítást és ha később zordonabbra válik az idő, összébb húzódik a nép, s az elhagyott fiasítás meghűl, megbomlik és ott a kétszeres kár, sőt esetleg a veszedelem is.

Ismétlem tehát, hogy ebben az értelemben semmiesetre sem mulasztás, ha a télifészek belső takarója az idén még hiányzott a kaptárokból. Sietve jegyzem meg: mindig jól készült kaptárban helyesen betelelt, télire gondosan elrendezett családot értek.

A csöndes, száraz időjárásnak megvan azonban az a kelletlen következménye az idén, hogy a mezőn el nem pusztult egerék tömegesen húzódnak be a gazdasági épületek és emberi lakások közelébe, s a méheseket is szeretik fölkeresni. Sok helyről jött már

panasz, hogy egerek garázdálkodnak a kasokban. Éber védekezéssel elejét vehetjük a bajnak. Macskát nem ajánlatos a méhesben engedni, mert szökdécselésével nagyon zavarja a méhek nyugalmát. Legjobb, ha a kaptárokon használatos tolokák megfelelő alkalmazása (a négyféle helyzetű tolóka átlukgatott negyedével zárjuk el decemberre a menőkét) és a kasok aljának bojtortjással való körülkoszorúzása mellett zajt nem csapó egérfogókat helyezünk el a méhesben.

Attól is óvjuk méheinket, hogy téli nyugalmukat se ember, se állat ne háborítsa meg. A méhek a legcsekélyebb dörömbölésre neki esnek a méznek, szükségén túl fogyasztanak tehát, miből később a vérhas eshetősége támadhat; vagy a zaj okát kutatandó, a gomolyból szétfutnak és megdermedhetnek. A kaptárokon kopácsoló harkályok éppen a háborgatással kicsalogatott méhekre vadásznak. Ezt a gonosz vendéget el kell riasztani.

A méhesben és körülötte általában csönd és nyugalom legyen. Most már még a szükségből való etetéssel se háborgassuk a méheket. Lakásukat fölbontani, megnyitni semmiesetre sem tanácsos; legfőleg a kaptár ajtaját vehetjük le a végből, hogy a költőtér fődödeszkácskaira és ablakára a belső télitakarót behelyezzük, vagy a kaptárokon, s kasokon eddig észre nem vett, avagy netán a betelelés óta keletkezett hézagokat, repedéseket eltüntessük, hogy a méheket gyötrő legcsekélyebb szél se hatolhasson be. De e rendezkedéseket is a méhek nyugtalanítása nélkül, óvatosan végzzük.

A szélről nem védett helyen álló méhesen legalább a menőkék elé támaszszunk ellenzőket, hogy a szél ereje megtörjék. Ezzel egyszersmind azon is segítettünk, hogy a »fagygyal mosolygó« napsugarak a menőkére ne tűzzenek, a kemény hidegben halálba ne csalják a méheket.

A szabadban álló kaptárookra és kasokra hullott hó száraz időben jó melegtakaró; csak olvadási időben takarítsuk hát el, nehogy a méhek lakása átnedvesedjék. A nyirkos, penészes lakásban fölötte sokat szenvednek a méhek. Elengedhetetlen követelmény ezért, hogy száraz helyen, földel alatt álljanak a szabadban telelő méhek lakásai is. Lucskos időben hamar átnedvesednek a kaptárok és kasok, ha fölül a csapadékok, alul a talaj közvetlenül éri őket.

Enyhe időben, amikor a kiröppenés jótétemény lehet a méhekre, a méhes környékéről takarítsuk el a havat és hintsünk szalmát, vagy töreket a földre, hogy a kiröpiülő méhek megpihessenek; a pusztá hideg földre szállva, dermedten ottmaradnának.

Méhesének ilyenén gondozása mellett a rendszerető méhészes összes fölszerelését, üres kaptárait és eszközeit számonveszi, kitartozza, rendbeszedi, az összegyűlt léphulladékot és kiselejtezett lépeket kiolvasztja és műlépet készít, hogy a jövő tavaszra mindennel rendben legyen.

Telki.

Magyar királyi állami méhészeti gazdaság Gödöllőn.

(Vége)

Az intézményt létesítő bölcs elhatározásnak az volt a főurója, hogy nagyobb méhészeti gazdaságok önálló kezelésére alkalmas méhészeket neveljenek; továbbá, hogy a néptanítóknak, lelkészek-, községi jegyzők-, kertészek-, vinczelléreknek, erdő-, mező-, gát- és vasúti öröknek, valamint a kisgazdáknak a méhtenyésztés ismereteit és gyakorlatát alaposan elsajátítani módjuk legyen

E végből szervezték a gödöllői állami méhészeti gazdasággal szerves kapcsolatban a méhészmunkások szakszerű kiképzésére szolgáló kétéves állandó tanfolyamot, nemkülönb az év nyári felében rendezni szokott időszaki tanfolyamokat.

A kétéves állandó tanfolyamra fölvett és a teljes ellátáson kívül még ruházattal is ingyen ellátott ifjakat olyan tökéletes méhészekké képzi az intézet, kik nemcsak a méhtenyésztés minél jövedelmezőbb irányú vezetésének, de a méhlegelő javításának és fönntartásának, valamint a kaptárok és méhészeti eszközök készítésének, nemkülönb a méhtermékek, főleg a méz háztartási földolgozásának és értékesítésének minden módjában teljes ismerettel, gyakorlattal és szaktudással lépnek ki onnét. A mindenkor szeptember 15-én kezdődő és megszakítás nélkül 2 évig tartó tanfolyam az idén — az intézet működésének első esztendejében — kivételesen áprilisban nyílt meg.

A fölvétel kellékei: ép, egészséges, munkáratermett testszervezet, 18—35 év között levő életkor és az elemi iskola elvégzése. Akik valamely kert-, vagy szőlőgazdaságban voltak alkalmazva, a fölvételnél előnyben részesülnek. Évről-évre 6 ifjút vesznek föl.

Az időszaki tanfolyamok május—szeptember közén egy egy hónapig tartanak. A májusi és júniusi tanfolyamokat a földműveléssel foglalkozók, a júliusit és augusztusit néptanítók és lelkészek, a szeptemberit kertészek, vinczellérek, s erdő-, gát- és vasúti örök számára rendezik. Egy-egy ilyen tanfolyamra rendszerint 20-an nyerhetnek fölvételt, kik az elszállásolást és élelmezést szintén ingyen élvezik az intézettől.

Az idei iskolai nagyszünetidőben rendezett ilyen 4—4 hetes két tanfolyam jótéteményét már élvezte is az ország különböző vidékéről fölvett, s a szépert-jóért buzdúlni tudó 40 derék néptanító, kik eszményien magasztos hivatásukkal az oly szép harmóniában művelhető nemes foglalkozás, a fölbecsülhetetlenül sok üdvöset eredményező méhtenyésztés terjesztésének körükben igazi lelkes apostolai, s hálával dicsérik és magasztalják a gödöllői intézmény valóban áldásos jótéteményeit.

Lehetetlen tehát kalapot emelve, ismételten bensőségesen meg nem köszönnünk *Darányi Ignác dr.* földművelésügyi miniszter úrnak a hazai méhészetet minden elődjénél melegebb szeretettel istápoló azt a jóságos gondoskodását, melylyel a maga nemében az egész művelt világon egyedül álló gödöllői intézményt az ő tanácsosainak javaslatára föltétlen készséggel létesítette, s a magyar méhészetnek virágzó otthont teremtett.

Dicséret és dicsőség még egyszer *Saárossy-Kapeller Ferencz* úrnak, legnépszerűbb miniszterünk tanácsosának, ki mély gondolkozását messzelátó bölcseséggel és a méhészet iránt buzdúló nemes szeretetének egész melegével öntötte bele abba a remek alkotásba.

Újból elismerés és mély köszönet *Ambrózy Béla báró* úrnak, valamint *Kovács Antal*, országos méhtenyésztési felügyelő úrnak, kik a szép intézmény létesítésében alkotni és szervezi tudó szakértelmük nagy képességeit csillogtatták meg.

Isten áldása legyen ez intézetben és alkotóin! Álljon szilárdul és virágozzék a gödöllői állami méhészeti gazdaság, s művelje, fejlessze és virágoztassa föl hazai méhészetünket! Odatermett derék vezetőit hassa át és irányítsa dicséretes buzgalmukban néhai jó vezérük: Grand Miklós szelleme; haladásunk útjait Ő jelölte ki, összes igyekezetünk minden sikere az Ő nagy érdemeihez fűződik!

TeIeki.

A német, osztrák és magyar méhészek XLVII. vándorgyűlése és az ezzel kapcsolatos méhészeti kiállítás Temesvárt.

(Vége.)

Kirándulások.

A díjak kiosztása után a vándorgyűlésen és kiállításon résztvevők sokszáza *Ambrózy Béla báró* meghívására külön vonaton *Temesgyarmatára* rándult. Az ottani vasútállomáson a báró, valamint a község lelkésze és bírása vezetése alatt a kizárólag németajkú község ünneplőbe öltözött derék lakosságának színe-java fogadta az érkező sereget. A szíves üdvözlések után a községi zenekar kíséretében a báró úr kedves főúri otthonába vezette, s ott szívből szívhez szóló édes melegséggel, igaz, magyaros istenhozottal üdvözölte vendégeit, méhésztársait.

A báró úr megszokott és honszeretetének melegétől átlengett ékesszólása nemcsak a magyar szívekre, de a német és osztrák méhészek lelkeire is — kiket az ő nyelvükön köszöntött — látható mély hatást tett. A külföldi méhésztársak megértették abból, hogy hazánknak azon a déli részén a kulturát elsöpréssel fenyegető mohamedán áradat ellen bástyát állott akkori tiszta magyarság a nyugoti műveltség védelmében vértzett el; s a kihalt vidék benépesítésére letelepített németység, mely minden ellenszolgálat nélkül kapta az ország dús Kánaánját, ma is érintetlenül kultiválja nyelvét, vallását és szokásait, sem állami, sem egyéb beavatkozás nem zavarja őt ebben; hazafiságát, e hazához ragaszkodó hűségének és a magyar nemzethez való tartozásának kultuszát minden befolyás nélkül szabadon ápolja e német nép, melynek viszonyairól, helyzetéről személyesen meggyőződhetnek vendégeink, a község tisztán németajkú földműves-lakossága szíves vendégszeretettel fogadja látogatósaikat.

Ezután előtermett a fotográfus, s Dzierzon-apóval a középben elhelyezett elrendezkedéssel kedves emlékképet kapott le.

Majd csoportokra oszolva, a báró hírneves méhtelepeinek, ikerdúcainak, pavillonjainak, roppant gazdag változatú virággruppokkal ékes remek parkjának, mintaszerű szállótelepének és gyümölcsösének megismerésében gyönyörködtek a méhészek.

Ekkorra elkészült a magyaros ízű sok jó eledel, s a báró nires pinczéiből előkerült jó borok mellett jóízűen lakomázott a sereg, melynek egyrésze — főleg a külföldiek, hogy a derék sváb lakosságú községet megtekintsék — csoportokra oszolva, elszéledt a faluban, több házba betértek, templomot, iskolát, közintézményeket megnéztek.

Egy-egy ilyen csoportnak a vezetésére örömmel ajánlkoztunk mi magyarok. Lehetetlen elhallgatnom, hogy az én csoportom (poroszok, szászok — nem a micinkből! —, osztrákok, csehek) három-négy földműves házába benézett, miközben a svábok jólétét, vagyonosságát látva, saját szemeiknek is alig hittek. Arra meg, hogy mindenütt hirtelenébe megterített asztal, kivánatos és kínálatos eledelek, a pinczéből előkerült jó bor fogadott bennünket: az előttük megfoghatatlan szíves vendégszeretet melegétől csaknem olvadoztak. Egy porosz nem is hagyta szó nélkül ezt a meglepetést, ami náluk egészen szokatlan; mire a házigazda — persze ékes sváb nyelven — megjegyezte: »már *mi magyarok* így szoktuk.« A »*mi magyarok*« föltűnt a külföldieknek, mit észrevevén, már csak incselkedésből is azzal csipkedtem — szintén sváb dialektussal — a derék házigazdát: mi jogon és mióta tekinti magát magyarnak, hiszen ő sváb?! Soha nem tapasztalt kellemes érzés ömlött fel rajtam arra a válaszra, mit az az egyszerű földműves annak a rejtegetésével adott, hogy ő sváb létére is magyarnak érzi és vallja magát; azért esett oly különösen jól e határozott kijelentés, mert — mint aki arról a vidékről való vagyok, ismerem hát annak a népnek egész lelkületét, tüzes hazafiságát, tudtam hát, hogy m lesz a felelet — azt óhajtottam: hadd hallják ezt közvetlenül is a külföldiek, kik mátt erre igazan ámulatba estek. Nekem meg még jobban esett, hogy a következő házakban most már ők gyóntatták meg a svábokat, kik — nagyon természetesen — szintúgy nyilatkoztak.

Közvetlenül meggyőződhettek tehát a poroszok, hogy köz-tünk jó módban, függetlenül élő nyelvrokonaik e hazában saját honukat szeretik, s szívós ragaszkodással a magyar nemzethez tartozóknak vallják magukat.

Este a különvonat visszavitte a mehészek seregét Temes várra, kik másnap Herkulesfürdőre és a Vaskapuhoz, onnét Gö-

döllőre, az állami méhészeti gazdaság megtekintésére rándultak, végül egy részük a pozsonyi kiállítást is megnézte.

Hazánk természeti szépségei, kincsei, kulturánk, különösen pedig az őket legérdeklőbb dolgok: méhészetünk haladottsága és ennek fejlesztésére létesült intézményeink, mint Európa összes állama közt e téren a legtökéletesebbek, rendkívül meglepték a külföldieket.

A szerintük mesébe való magyar vendégszeretet pedig álmyszerűnek tetszett nekik — és méltán; mert a temesvári ünnepek fényére, hazai méhészetünk dicsőségére, s a magyar név becsületért és jóhíréért, főleg a külföldiek méltó fogadására tisztességes vagyonszámba menő összeget áldozott a mi nemes bárónk.

Ezt soha, a temesvári nagy napok előkészítése és rendezése körül érettünk tett sok fáradozását, leginkább pedig azt a megbecsülhetetlen erkölcsi sikert, mit a külföldieknek felőlünk szerzett helyes meggyőződésével értünk el, még kevésbé hálálhatjuk meg valaha *Ambrózy Béla báró úrnak*. Annál melegebb érzéssel kívánjuk: *áldja meg az Isten Ó Méltóságát vidám életkedvvel, teljes boldogsággal és hosszú élettel, hogy áldásos működése, sok fényt árásson még nagy nevére és sokáig gyarapítsa még hazai méhészetünk dicsőségét.*

Teleki.

Elvénült anya.

Gyakran fölmerült már annak a kérdése: fordulnak-e elő szabálytalanságok a méhek életében? Hogy a rendellenességek nem ritkák, példa erre a következő eset is:

Egy parasztkasom első raját tavaly kaptárba helyeztem. A kasra az anya kora: 1898 volt jegyezve. A raj — *ezzel a három éves anyával* — tavaly olyan erőt fejtett ki, hogy a rendkívüli eredményt a hároméves anyától képtelenségnek hittem. A nyári szép gyarapodás után még a beteleléskor is sok, tömör fiasítása volt a rajnak. Azt véltem tehát, hogy észrevétlenül anyát újított a raj; ezért föl is jegyeztem a kaptárra: »Anya 1901. évi; kitűnő szorgalmú család.«

A kitelelés után is állandóan erősnek bizonyult a család. A rendetlen időjárás, a hideg, esős tavasz következtén azonban a

rajzás csak julius közepe táján indult meg, s az említett család is — nagyon népes lévén — julius 17.-én erős rajt adott; de az eresztés után meggyöngült és folyton visszafejlődött. Természetesen annak tulajdonítottam ezt, hogy az esős időben (itt Szatmártt nagyon esős volt a nyár) a fiatal anya kellő időben nem termékenyülhetett meg, ezért a fiasítás fönnakadt. Elfoglaltságom miatt pár hétlg nem vizsgálhattam meg, s mikor átnéztem, a család népe már egészen megfogyott. Valamennyi keretét nem is szedtem ki, mert minden jel arra mutatott, hogy, hogy anyátlan; kevés nép, kevés méz, fiasítás semmi, himpor sok. Minthogy fiasításból anyát neveltetni már késő lett volna, kereteiből elszedve, azzal az elhatározással, hogy népét a betelelés alkalmával valamely gyöngébb családhoz beosztom, összébb szoritottam és pár hétig úgy hagytam.

A betelelés alkalmával, erre is rákerülvén a sor, összes kereteit kiszedtem; népe most is, mint előbb, nyugtalan volt; amin nem is csudálkoztam, mert hiszen anyátlannak véltem. A keretek kiszedése közben egy lépen néhány púpos fiasítást találtam, de herét egyet sem. A költésről ítélve, ályányásnak véltem, így hát más családhoz való beadását nem tartottam ajánlatosnak. A bakra helyezett lépeket távolabb eső helyre vittem, s a méhek lesöpréséhez fogtam, hogy más kaptárba kérezkedjenek. A harmadik keretet kezdtem volna már söpörni, amikor azon egy kopott szárnyú, duzzadt potrohú, kimerült vén anyát találok.

Itt a kérdés tehát: hogyan lehet egy rajzott kaptárban kimerült, öreg anya? A megfejtés — szerintem — ez:

Minthogy az anya idős, nehéz, a röpülésre képtelen volt, s mivel az esős idő a rajzást hátráltatta, de az erős, tömör népességű család rajozni akart: a fiatal anya kikelvén, ez vonúlt ki a rajjal, míg az öreg anya vissza maradt; és minthogy a rajzással nagyon megfogyott nép tovább rajozni nem szándékozott, a többi anyaházat lerombolta, de a már vén, kimerült anya a népvesztéséget pótolni nem tudván, a család tönkre ment.

A vén anyát félretettem, s miután meghalt, duzzadt potrohát fölbontottam, de pete helyett bizonyos sűrű sárgás folyadékot találtam benne.

Az anya elvétele után más, szintén árva néppel egyesítettem a silány családot, de friss fiasításos keretet is adtam az egygyé

tett népnek, melyből szeptember 30.-ára anyát nevelt; s minthogy az árva népnek akkor még volt heréje, gondoltam, hogy: ha szép hosszú meleg ősz lesz, talán még meg is termékenyül az új anya. De biz' ez nem sikerült. Az anya kikelése után az idő hidegre, majd esőre vált. Így hát termékenyülés nélkül maradt az anya; de azért megpróbálom az áttelelését, hadd lássam, mi lesz vele?

Ha akadna méhésztársaim között, aki az elmondott különös dolognak más magyarázatát tudná adni, fölkérem, sziveskednék azt közölni, hogy akik e kedves lapot szivesen olvasgatjuk, okúlva tanuljunk az ilyen eseteken; mert ha valakire, úgy a méhészekre mindig ráfér a tanulás; a méhészekre lehetne csak igazán alkalmazni azt a régi közmondást: »holtig tanul, mégis tanulatlanul hal meg.« Nem lenne érdektelen, ha tapasztalatait ki-ki köztudomásra hozná; akkor aztán nem érné a méhészt annyi meglepetés a sokféle rendellenesség miatt. Ritka esztendő, hogy velem is valami olyasféle ne történnék, amiről bizony sohasem hallottam, sem semmiféle méhészeti munkában nem olvastam. Az idei rajoknak is jórésze sípoló-raj volt, ami szintén nem szabályos állapot. Különben az időjárás szeszélye a méhekre — tapasztalatom szerint — oly befolyásos, hogy az ő munkájuk is olyaná valik, mint az idő; rossz időben semmi sem sikerül. Így volt vidékünkön is az idén; a méhészetre nézve olyan rossz esztendőnk volt, aminőre a legöregebb méhészek sem emlíkeznek. 30—40 törzsből álló méhes egy csöppnyi mézet sem adott, a pörgetőre egyáltalán nem is volt szükség; örvendhettünk, ha szegény kis bogárkáink télirevalójukat beszerezhették. Kérjük a jó Istent, hogy az idei nagy szükségét a következő évre bő áldással pótolja.

Szatmár.

Szabó Balázs.

Különfélék.

A tolokák helyes alkalmazása az egerek és a napsugarak behatolásának is gátot vet, ha t. i. a négyféle helyzetű pléhtolókának sűrűn átlukasztott negyedét illesztjük a menőkére; így a levegő útja sincs elzárva. Decemberre és januárra — mikor szokása szerint legmogorvább a tél, s jobb, ha a derült, de hideg időben a menőkére tűző napsugarak nem csalhatják ki a méheket, minek nagyobb biztosságáért még a deszkaellenzők sem fölöslegesek

— így alkalmazzuk a tolokát. Februárra — mikor már hosszabodnak a napok, s enyhül az idő — a tolóka egynyílásos negyede használható, hogy a méhek a nap délszakán ki-kiröppenhessenek.

„**Méz a háztartásban**“ czimen *Nemesszeghy Kálmán* úr szakavatott tollából szükségét pótló hasznos munka jelenik meg. A szerző több évi tanulmányozás után leghelyesebbnek tapasztalt saját eljárási módjait szerint írja le a süteményeknek, szeszesitaloknak, gyümölcskészítményeknek, szörpöknek, csemegéknek, sat. mézvel való készítését, továbbá a méznek, mint házi gyógyítószernek használatát és a viaszszal készült házi szerek előállításí módját. A mű ára bérmentve 2 korona. Az előfizetés a szerzőhöz, *Komáromba* küldendő.

Akác- és gyümölcsfát a vizmosások és omladásos hegyoldalak megkötésére és egyszersmind a méhlegelő javítására ingyen ad a földművelésügyi miniszterium; még a fák kiemelésének és szállításának a költségeit is az állam viseli.

Kühne Ferencz legjobbhírű első magyar kereskedelmi méhtelepének (Budapest, I. ker., Attila-útca 99) 1903. évre szóló árjegyzéke — szokott hasznos útmutatójával a méhtenyésztés gyakorlatából — megjelent, s a czégnél ingyen és bérmentve kapható.

A mélegelő javítása. Akik dúsan mézelő-növények meghonosításával méheiknek olyankorra is jó hordást akarnak biztosítani, amikor vidékükön rendszerint még, vagy már nincs miből gyűjteniük a méheknek: forduljanak *Ajtay Bálint*, földbirtokos úrhoz *Magyarigenbe* (Alsó Fehérvármegye), ki mint szaktudós; évek óta nagy gonddal és hozzáértéssel foglalkozik a legkiválóbb mézelő-növények művelésével, kipróbálásával és szaporításával és ki jótékony célra följánlott néhány fillérért februártól kezdődőleg készséggel küldi meg a legjobb mézelő növények magvait, vagy gyökereit.

Új tagok.

Egyesületünk tagjai sorába léptek: **Ajtay Bálint**, Albertini Géza, Apor János, Állami iskola Alsó-Siménfalván, Állami iskola Magyarfrátán; **Barian Tivadar**, **Bálint György**, **Bánffy Albert** báró, **Bergmann József**, **Bidner György**, **Bozonádi Szabó Imre**, **Bodó József**, **Boros György**, **Bóka Lajos**; **Golceriu István**, **Coroian Sabin**, **Csavaza Pál**, **Csergi Pap János**, **Csoflek György**; **Damó János**, **Dávid István**, **Delimán György**, **Dezmerán János**, **Duha Ferencz**; **Elekes Dénes**, **Erdős Sándor**, **Fazakas Dénes**, **Fedorka Elek**, **Fürst Károly**; **Gazda Gábor**,

Gazdasági ismétlőiskola Hidvégén, Gazdasági ismétlőiskola Nagysármáson, ifj. Gál Mózes, Gál Sándor, Gáspár Béla, Gotthardt János, Gottsmann Mihály, Göncz Károly, Grossmann Ábrahám, Guttmann Ármin, György Károly; **Hadnagy Mihály**, Hattyár István, Hedrich István dr., Hegedűs Antal, Huber Győző; **Ilies Péter**, Imre István, Indig Áron, Irányi Jenő, Ivanits Izidor, Jacobescu Péter, Jankó Károly; **Kalina Tivadar**, Kapucz Miklós, Karácsonyi Géza, Károly Alajos, Kerekes András, Kiss István, Kiss Jenő, Knau Antal, Koller Mihály, Kostyál Sándor, Kozma Miklós, Kovács Árpád, Kovács József, Községi gazdasági ismétlőiskola Maroslekenyén, Községi iskola Majerben, Krizbay Béla, Kubinyi János; **Lázár Lajos**, Lengyel Károly, Loveczky Ernő, Lukács György; **Magyar Fémlemezipar-Részvénytársaság** Budapesten, Magyar királyi csendőrfőrs Földrán, Matusek Bálint, Mergl Jakab, Meszesan János, Miháli György, Mihálovics József, Mihály Gergely, Mihályi Károly, Miskolczy György, **Nagy Ágoston**, Nagy Ferencz, Nagy István, Nagy János (Meződomb), Nagy Károly (Kézdivásárhely), Nagy Károly (Sepsiszentgyörgy), **Olgyai Árpád**, Orbán László; **Pap János**, Papp Miklós, Paraszthy Mihályné, Pál János, Pál Samu (Papolcz), Páll Gyula, Petke Károly, Piroska Mihály; **Rácz József**, Reicher János, Reizner Pál, Ritter Mátyás, Roller József, Róm. kath. tanító-képző intézet önképzőköre Csiksomlyón, Röschner Valéria; **Schmidt Keresztély**, Schneider József, Schubert István, Sótálvi Illyés Lajos, Spaller Károly, Stenescu Miklós, Stierl György, Szabó Kálmán, Szabó Lajos, Szócs Samu; **Tallyán Miklós**, Tibenszky Ferencz, Tocsek Miklós, Török Ákos, Török István; **Uhlárik Sándor**; **Vasina János**, Voina Miklós, Vozáry János; **Wachsmann Emma**, Wallovich János, Wránovich István; **Zachariás Miklós**, Zachár László, Zelliger Arnold, Zemancsik József, Zöld Márton.

Szerkesztői üzenetek.

Fémlemezgyár Budapesten. Az utolsó levélben jelzett rendelkezést készséggel várjuk. — **F. Á. úrnak D.-ban.** Szives kijelentéseit köszönjük, sorát ejtjük. — **Sz. L. plébános úrnak S.-én.** Levélben mindenről. — **H. K. úrnak F.-on.** Méhészeti államkölesönt többé nem adnak. — **A. B. úrnak M.-I.-ben.** Becses rendelkezése szerint; egyebekben levél útján. — **L. K. úrnak K.-L.-ban.** Köszönjük; annak idején megjelen. A kishirdetést közöltük. — **T. J. úrnak O.-ön.** Szives türelmet kérünk, mert különben mi nem tőrünk. — **P. V. úrnak B.-en.** Becses válaszát nem kapjuk? — **B. G. úrnak S.-ön.** Az érem az oklevelek készülése miatt késik; de rövid időn megy. — **S. J. lelkész úrnak Sz.-en.** Sérelmet panaszoló becses levelére kért bővebb fölvilágosítása nagyon késik. — **Sz. B. úrnak Sz.-on.** A műlép leragasztásának azt a módját mindenfelé réges-régen gyakorolják.

Tartalom: Meghívó. — Fejedelmi elismerés. — Kitüntetés. — Előléptetés. — Kinevezés. — Fölhívás. — Útmutatás a kezdő méhész számára. *Teleki.* — M. kir. állami méhészeti gazdaság Gödöllőn. *Teleki.* — A német, osztrák és magyar méhészek XLVII. vándorgyűlése és az ezzel kapcsolatos méhészeti kiállítás Temesvárt. *Teleki.* — Elvénült anya. *Szabó Balázs.* — Kütönlélek Új tagok. — Szerkesztői üzenetek.

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-útcza 10. sz.

Apró hirdetések.

E rovatban az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai 2 sorig ingyen hirdethetnek; ezen fölül minden félhasábos petit sor 8 fill. Akik nem tagjai a méhészegyesületnek, soronként 16 fillért fizetnek.

Megrendelés czéljából a következő szaklapokat ajánljuk:

Szárnyasaink. Az egyedüli magyar nyelvű baromfitenyésztési képes szaklap, mely a baromfitenyésztés összes ágaival, a baromfiak betegségeivel és ezek gyógykezeléseivel foglalkozik. A lap az Országos Baromfitenyésztési Egyesület hivatalos közlönye; szerkeszti Parthay Géza egyesületi igazgató. Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-útcza 30. sz.

Vadászat és Állatvilág. Vadászati, zoologiai és kynologiai képes szaklap. Bársony István és Fónagy József közreműködésével szerkeszti Parthay Géza. Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona. Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-útcza 30. sz.

Szöllőszeti és Borászati Lap. Megjelen Kecske méten, minden héten csütörtökön. Szerkesztő és kiadó tulajdonos Maurer János, Kistemplom-tér 189. sz. Előfizetési ára egész évre 8 K. félévre 4 K. egyes szám ára 20 fill.

Mézpörgető, méztartó bádog-edény

jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvár (Mátyáskirály-útcza 4.) Ugyanő elvállal *mindennemű bádogos munkát. Javításokat* jutányos áron, pontosan teljesít. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Patka Venczel, műkertésznél Borszáken fölséges havasi méz és pedig: 6 mm. pörgetett méz à 120 kor., 2 mm. lépesméz à 160 kor. 10%, rabbat és készpénzfizetés mellett 2% kasszaskontó.

Kriza Sándor, igazgatótanító-nál Homoród-Almásan 100 kgr. pörgetett méz; elsőrendű minőség, kgrja 90 fillér.

CSINTALAN GYULA orgona-, zongora- és harmonium-készítő
KOLOZSVÁRT. Lakása: Egyetem-ú. 6. sz. Üzlethelyiség: Deák-Ferenc-ú. 2. sz., háttul az udvaron.

Elvállalok orgona készitést, minden nagyságban, minden kivitelben és stylben, továbbá javítását, átalakítását, kibővítését és hangolását jótállás mellett.

Elvállalok bármilyen nagy zongora-javítást, hosszú zongorák rövidde átalakítását, bőrözését és hangolását.

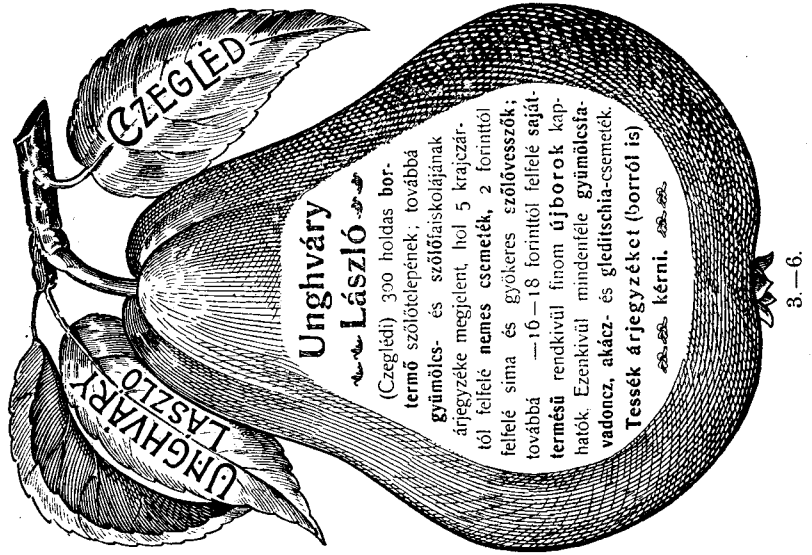
Késziték oltárokat, szószéket és szószék fölébe való koronát, nemkülönbön egész templomi berendezéseket is.

Elvállalom iskolai és szobai harmoniumok javítását és hangolását, úgy helyben, mint vidéken. Vidéki meghívásra pontosan megjelenek. Kérdezősködésekre azonnal válaszolok.

Miért továbbra is becses figyelmébe ajánlom magamat. A t. közönség és egyházak pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

5-5.

CSINTALAN GYULA.

A

Méhészeti Közlöny

1901. és megelőző évekből való
folyamai teljes példányban,

évfolyamonként 2 korona 24 fillér
áron kaphatók a kiadóhivatalban.